

mange af det Slags Restancer. Man tænke sig det Exempel, som vil frembyde sig, naar vi komme til Huusmandshøveriet, at en Mand udebliver med 2 Rbd., han skal svare; man vil dog da vist tage i Betænkning at indstævne en Mand, som udebliver 1 Aar med saadan Afgift, for Forligelsescommissionen, naar man ikke har Andet der at afgjøre, og for denne Sags Skyld gjøre en lang Rejse derhen, da det jo saa ikke engang er sagt, at man vil have de 2 Rbd., og Sagen kan da komme til at staae hen, og Restancerne løbe op for 2 à 3 Aar, hvorved Huusmanden let kan blive aldeles ruineret, naar han skal betale dem alle paa eengang. Hensigten maa som sagt være, at Pengene skulle ind, og jo hurtigere dette kan skee, desto bedre er det for begge Parter.

Ordføreren: Med Hensyn til, hvad den høitærede Indenrigsminister har yttret om det Tilfælde, at Udøvelsen af en sliq tilstaaet Ret kan gaae over fra en billig Godseier i en ubillig Godseiers Hænder, skal jeg tillade mig at erindre, at, hvis dette Tilfælde skulde indtræffe, da vil Godseierens Ubillighed dog Intet have at betyde; thi han kan jo ikke fordrere Mere end det, han ifølge Høverikjendelsen er berettiget til, og naar han ikke kan fordrere Mere end det, skønner jeg ikke, at Spørgsmaalet om Ubillighed eller Billighed her kan have nogen Betydning.

Reergaard: Jeg vil blot i Anledning af den ærede Ordførers Svar til min Bemærkning tillade mig at gjøre opmærksom paa, at jeg ikke har argumenteret derved, at Udpantningsretten skulde være odios eller have noget Misligt ved sig; tværtimod troer jeg virkelig, at Udpantningsretten i Almindelighed er til sand Gavn baade for Uder og Modtager. Det var slet ikke hertil jeg sigtede; men jeg savnede i Lovudkastet en Tilføining om, at Vedkommende skulde paastaae Udpantningsretten for at kunne forlange den tilkjendt. Naar Comiteen nu har foreslaaet Ordet kan ombyttes med skal, da synes mig, at en Tilføining af et Par Ord f. Ex. paa vedkommende Partis Paastand, maa savnes endnu mere.

Orsted: De af Udvalget anførte Grunde for, at Retfærdigheden kræver, at der tilstaaes

den Høveriberettigede Udpantningsret for Vederlaget, finder jeg aldeles fyldestgjørende med Hensyn til de Tilfælde, hvor Afløsning har fundet Sted efter de Høveripligtiges Begjæring, og forsaavidt er det ganske analogt med Forordningen af 9de Marts 1838 § 3. Der foresattes Vedtagelse fra den Forpligtedes Side, men da var al Afløsning af Høveriet frivillig, det beroede paa Vedtagelsen fra begge Parter, om Høveriet skal forandres til en Afgift eller ikke. Naar nu den ene Part, den Høverigjørende, er berettiget til at paatvinge den Høveriberettigede et Vederlag istedetfor den ham oprindeligt tilkommende Rettighed, synes det at være det mindste, at man giver ham den Sikkerhed, som det er muligt at give ham. Jeg har under Sagens første Behandling vist, hvorledes denne Udpantningsret er meget langt fra at give den Høveriberettigede en virkelig Sikkerhed for, at han kommer til at nyde godt af det ham tilstaaede Høverivederlag, men det giver ham dog større Sikkerhed, end om han hvergang skulde søge Domstolene; altsaa forekommer det mig klart, at denne Ret ikke bør være afhængig af Afsløsningscommissionens Godtbefindende. Forsaavidt derimod Høveriets Afløsning er grundet i Begjæring fra den Høveriberettigede selv, kan jeg ikke ganske erkjende, den paaberaabte Grund har sin Berettigelse, men jeg mener iøvrigt, at det virkelig er overeensstemmende med begge Parter's Interesse, at den med rene og klare Forpligtelser afgjøres paa den hurtigste og mindst befojstelige Maade, og man vil bemærke, at man har saa bestemt Form for Udpantningsrettens Udøvelse i Forordningen af 1830, at aldrig Noget risikerer derved, at lide Uret; thi Spørgsmaal om Fordringens Berettigelse kan man altid bringe for de ordinaire Domstole. Jeg kan derfor ikke have Noget mod Udvalgets Forslag i det Hele; men derimod vilde jeg ogsaa have fundet det tilfredsstillende, om Udpantningsretten kun var ligefrem indrømmet ham i det Tilfælde, hvori Høveriets Afløsning var begjært fra den modsatte Side, der ligger rigtig nok en Betragtning tilbage, at det er ikke alle de Høverigjørende, som have fordret Høveriets Afløsning, men kun Nogle, ja efter hvad af Thinget er vedtaget, kun en Trediedeel, og